

BIULETYN

KOŁA MIŁOŚNIKÓW DZIEJÓW GRUDZIĄDZA
KLUB „CENTRUM” SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ

Rok XXIII: 2025

Grudziądz, dnia 15.10.2025 r.

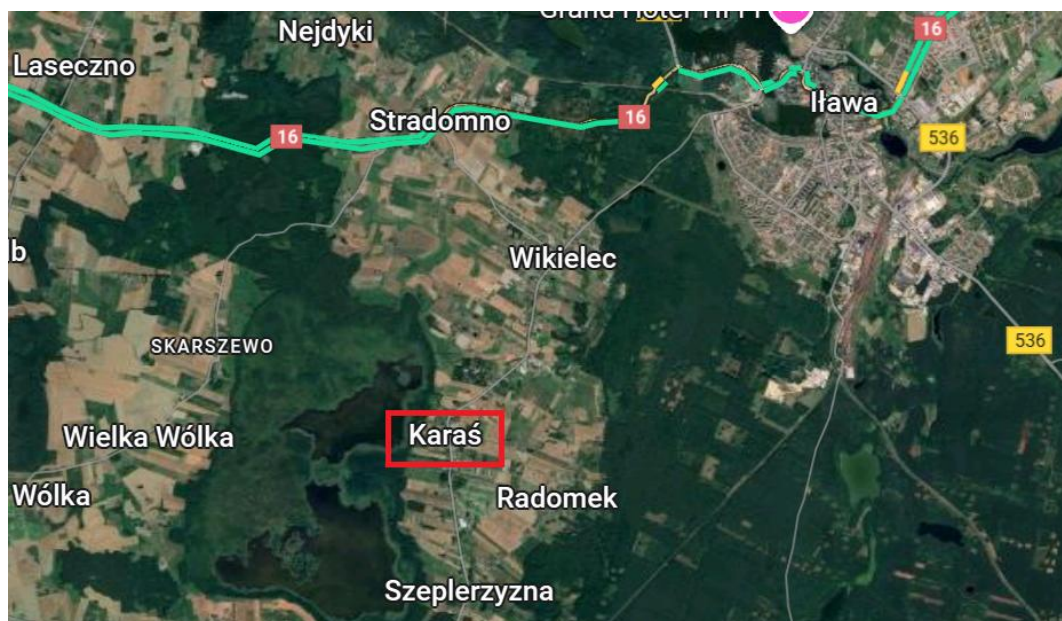
Nr 30 (859)

1403. spotkanie

Jarosław Guttman

Niemiecka linia obrony na południe od Iławy, dawna granica Polski

W miejscowości Karaś na południe od Iławy znajduje się jeden z niemieckich schronów.

Stanowisko bojowe znajdowało się w izbie bojowej, w małym pomieszczeniu na planie prostokąta o wymiarach 2,0 x 2,45 m. Chronione było betonową ścianą o grubości 50 cm bez zbrojenia, wzmocnioną od wewnątrz 3 cm płytą stalową 422P01 [03]. Płytę o wadze 340 kg mocowało do ściany 10 kotw. Strzelnica zasuwana była stalową zasuwą. Wejście do schronu zabezpieczały dwudzielne drzwi stalowe o grubości 3 cm i wymiarach 170 x 80 cm w świetle. Były wyposażone w wizjer, zamykany zasuwą. Nadproże wzmacniają dwa ceowniki C 100.

Załogę schronu stanowiło 5 żołnierzy. Dowódca zajmował miejsce po lewej stronie stanowiska ckm, przy przezierniku obserwacyjnym. Posiadał łączność za

pomocą telefonu polowego. Podłączenie telefoniczne znajdowało się na tylnej ścianie a w przypadku schronu po prawej stronie dwudzielnych drzwi wejściowych. Stanowisko taśmowego znajdowało się po prawej stronie MG 08. On otwierał strzelnicę w momencie przesuwania przez celowniczego ciężkiego karabinu maszynowego do pozycji bojowej. Dwóch amunicyjnych zabezpieczało za taśmowaną amunicję oraz niezbędne środki do prowadzenia ognia. Do nich należała między innymi woda, której ilość w chłodnicy MG 08 musiał uzupełniać taśmowy.

Stanowiska bojowe broni maszynowej, budowanej w 1938 roku, umieszczono w przeważającej ilości przypadków w jednoizbowych schronach o odporności D (niem. MG-Schartenstand D) do ognia czołowego. Do wykonania szalunku wewnętrznego wykorzystywano blachę falistą typu „H” (H jak Heinrich). Schrony tego typu wznoszono tylko na wschodnich terenach Niemiec.

Ciężki karabin maszynowy MG 08 na podstawie fortecznej umieszczony był na blaszanym stole, spoczywającym na żelbetowym cokole. Przestrzeń blaszanego stołu służyła za skład na akcesoria niezbędne do utrzymania broni w gotowości bojowej. Były to środki do konserwacji broni, narzędzia i oraz części zamienne. Tu też znajdował się podręczny zapas zatamowanej amunicji. Pozostała amunicja składowana była w skrzynkach, ustawianych na podłodze. Na tylnej ścianie zamocowano dwie składane ławki i telefon polowy z baterią. Ten typ schronu nie został wyposażony w układ wentylacji.

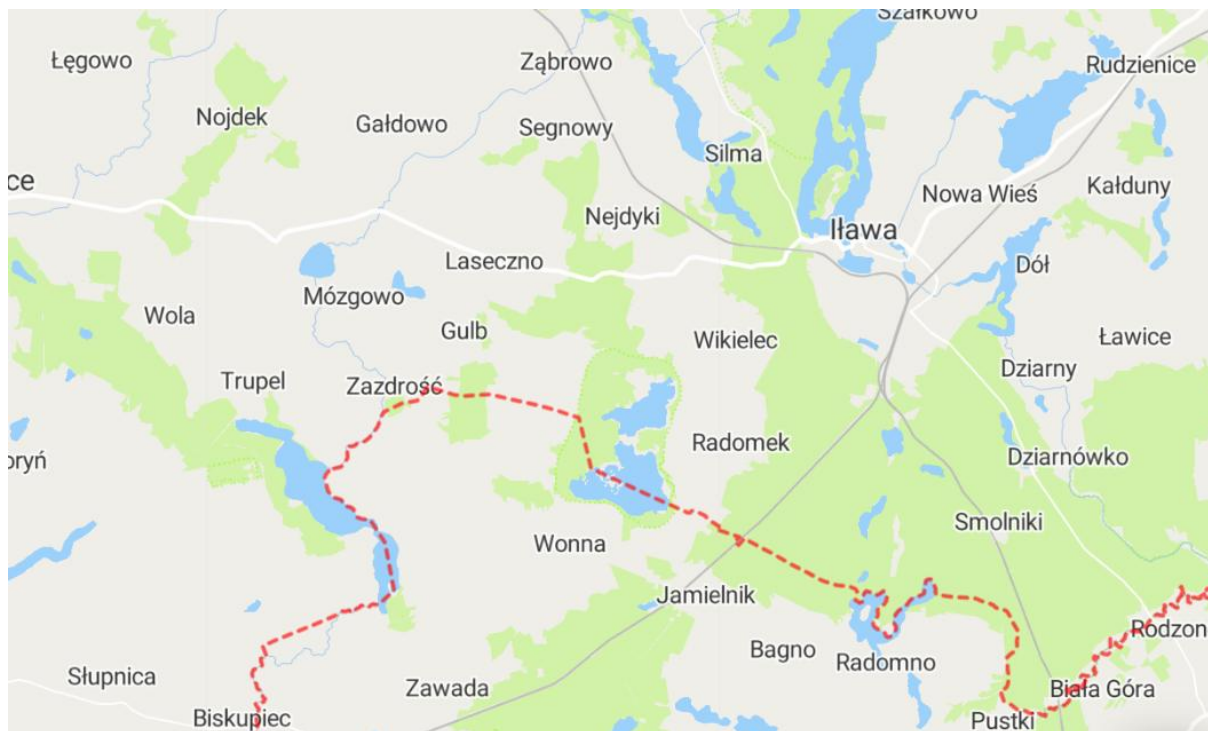

Schron ten jest bardzo ciekawy ponieważ jest zamaskowany. Nad nim zostało wybudowane drewniane pomieszczenie gospodarcze.

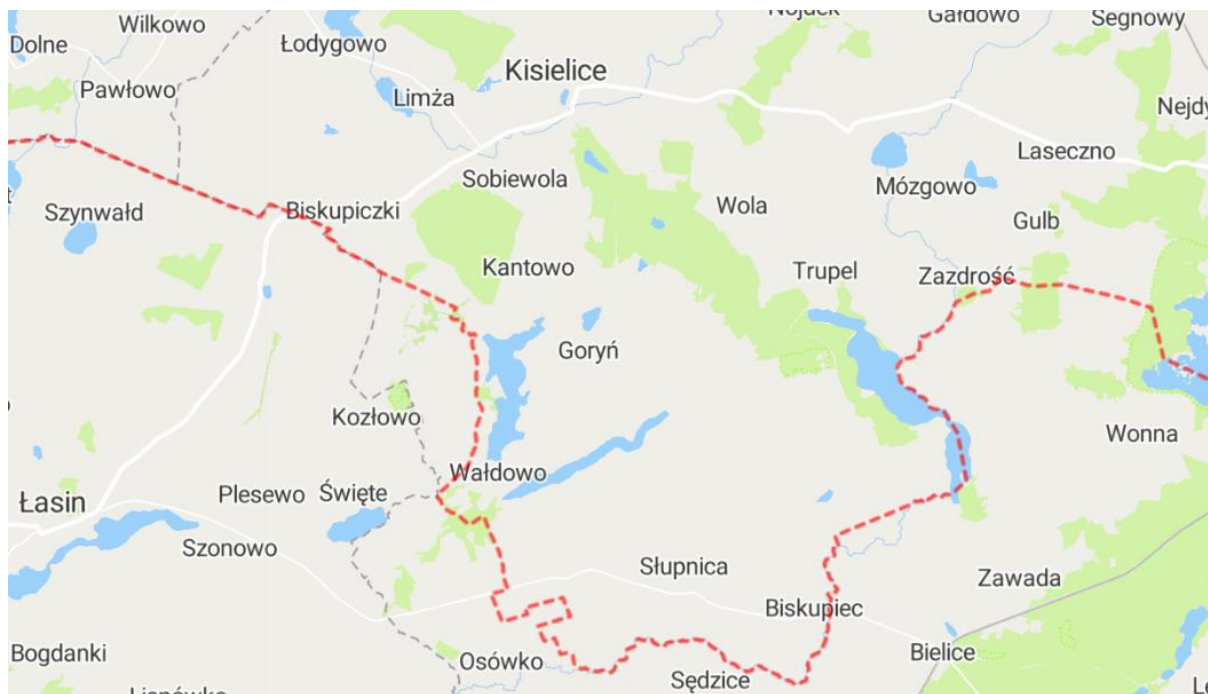

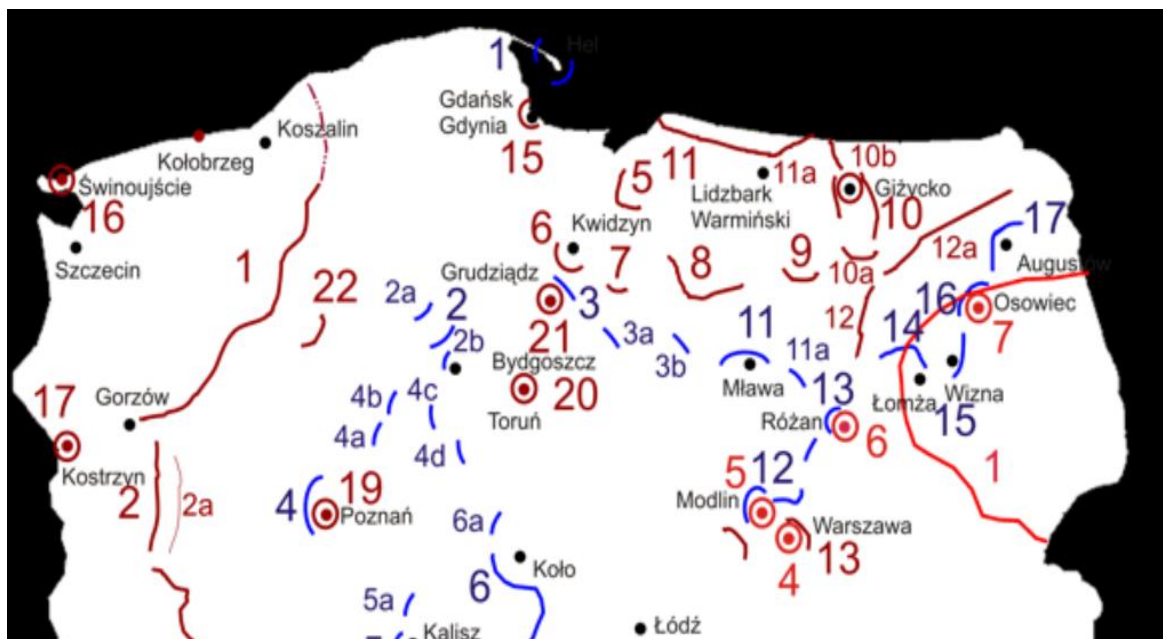
Jest to schron na karabin maszynowy, który bronił dawnej granicy z Prusami i drogi do Ilawy.

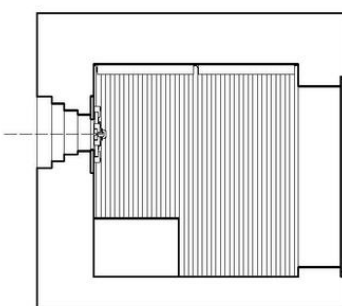
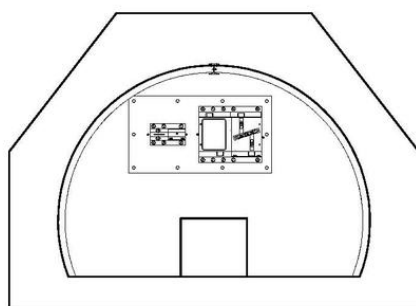

Oto jak przebiegała ta granica, ciekawostka granica nie przebiegała w jakiś prosty sposób, tylko była wielokrotnie łamana.

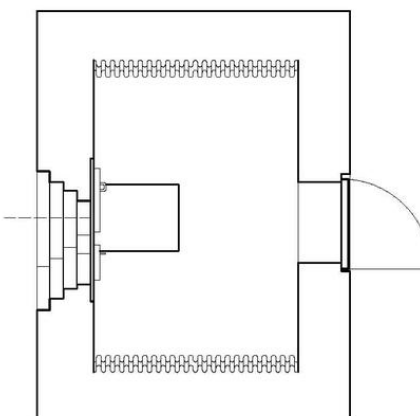

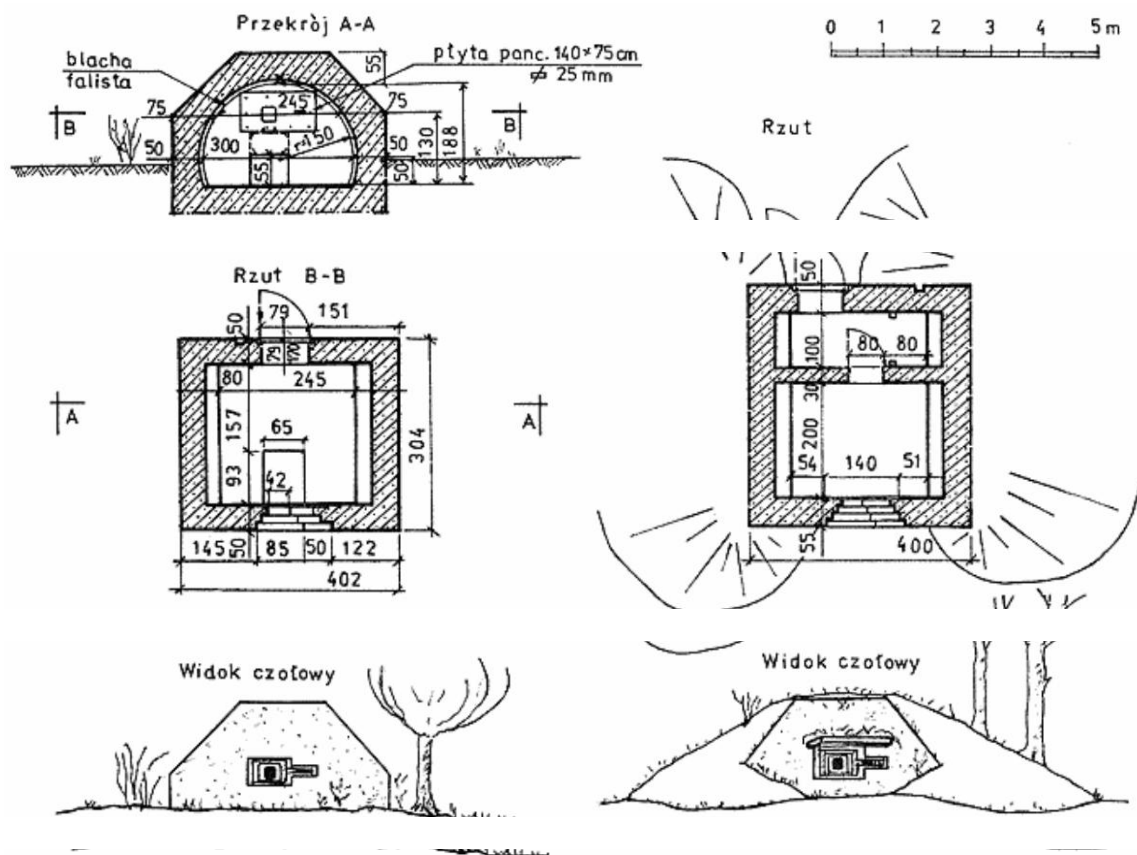
Oto mapa linii obronnych polskich i niemieckich w 1939 roku.

0 1 2 m

Franz Aufmann

1.
 Typowe stanowiska bojowe: 1. Pozycji Piłskiej na 1 MG oraz 2. Pozycji Szczycieńskiej w Spychowie. Pomiar i oprac. J. Miniewicz, 1975

Plany budowy schronu. Sufit był budowany z blachy falistej, przód schronu starano się maskować ziemią.

Notatki

N o t a t k i

(L.B.S.) Logo KMDG wykonał Grzegorz H. Rygielski.
Redaktor Janusz Hinz. Redakcja Biuletynu KMDG nie odpowiada za treści prezentowane przez autorów.